

1. Parter och domslut

1.1 Tobias Björk

Parter

Tilltalad

TOBIAS Jan Björk, 19820519-6234
Tippvägen 3, 692 73 Kumla

Offentlig försvarare

Advokat Stefan Barandth
Advokatfirman Barandth AB
Fredsgatan 11, 703 62 Örebro

Åklagare

Kammaråklagare Elisabeth Anderson
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Örebro
Box 1634, 701 16 Örebro

Målsägande (part)

EMELIE Sofie Björk
Tippvägen 3, 692 73 Kumla

Målsägandebiträde

Advokat Kerstin Samuelsson
Advokatfirman Kerstin Samuelsson AB
Box 449, 651 10 Karlstad

Målsägande (part)

MILLE David Björk
Tippvägen 3, 692 73 Kumla

Vårdnadshavare

Emelie Björk
Tippvägen 3, 692 73 Kumla

Särskild företrädare

Biträdande jurist Philip Oxelbark
Advokatfirman Bohmansson & Co AB, Olaigatan 15, 703 61 Örebro

Detta är en avskrift av en elektronisk originalhandling.

Postadress

Box 383
701 47 Örebro

Besöksadress

Järnvägsgränd 1 A
Örebro

Expeditionstid

måndag - fredag
08:30-16:00

Telefon

019-16 63 00

E-post

orebro.tingsratt@dom.se

Webb

www.orebrotingsratt.domstol.se

Målsägande (part)

TUVA Ella Björk
Tippvägen 3, 692 73 Kumla

Vårdnadshavare

Emelie Björk
Tippvägen 3, 692 73 Kumla

Särskild företrädare

Biträdande jurist Philip Oxelbark
Advokatfirman Bohmansson & Co AB, Olaigatan 15, 703 61 Örebro

Målsägande (part)

ANETTE Marie Karlsson
Hamnvägen 2 B Lgh 1102, 663 31 Skoghall

Målsägandebiträde

Advokat Kerstin Samuelsson
Advokatfirman Kerstin Samuelsson AB
Box 449, 651 10 Karlstad

Domslut**Brott som Tobias Björk döms för**

Försök till mord, 3 kap 1 § och 11 § samt 23 kap 1 § brottsbalken, 2022-07-25, Kumla

Grovt barnfridsbrott (antal brott: 2), 4 kap 3 § 2 st brottsbalken i sin lydelse före 1 augusti 2022, 2022-07-25, Kumla

Grovt olaga hot, 4 kap 5 § 2 st brottsbalken, 2022-07-25, Kumla

Påföljd

Rätt psykiatrisk vård med särskild utskrivningsprövning

Rapporterade lagrum**Lagrum som har tillämpats och rapporterats till andra myndigheter**

Brott har begåtts under påverkan av allvarlig psykisk störning (30 kap 6 § brottsbalken).

Häktning m.m.

Tobias Björk ska stanna kvar i häkte till dess domen i ansvarsdelen vinner laga kraft mot honom.

Skadestånd

Tobias Björk ska betala skadestånd till Emelie Björk med 361 847 kr.
Beloppet avser förlorad arbetsförtjänst, vårdavgifter, reparationskostnader, kränkningssättning samt sveda och värk. Tobias Björk ska också betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 25 juli 2022 tills betalning sker.

Tobias Björk ska betala skadestånd till Anette Karlsson med 38 627 kr.

Beloppet avser förlorad arbetsinkomst, kränkningsersättning samt sveda och värk. Tobias Björk ska också betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 25 juli 2022 tills betalning sker.

Tobias Björk ska betala skadestånd till Mille Björk med 250 000 kr.

Beloppet avser kränkning. Tobias Björk ska också betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 25 juli 2022 tills betalning sker.

Tobias Björk ska betala skadestånd till Tuva Björk med 250 000 kr.

Beloppet avser kränkning. Tobias Björk ska också betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 25 juli 2022 tills betalning sker.

Sekretess

Sekretessen enligt 21 kap. 1 § och 35 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska försätta att vara tillämplig på de fotografier i förundersökningsprotokollet s. 151-155, aktbilaga 32, som lagts fram vid förhandling inom stängda dörrar.

Sekretessbestämmelsen i 35 kap 13 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska fortsätta att vara tillämplig på uppgifterna i det rättspsykiatriska utlåtandet, aktbilaga 77, som lagts fram vid förhandling inom stängda dörrar, utom såvitt avser utlåtandets första sida och de uppgifter som redovisas i denna dom.

Sekretessbestämmelsen i 35 kap 13 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska fortsätta att vara tillämplig på uppgifterna i läkarintyg enligt 7 § lagen (1991:2041) om särskild personutredning i brottmål m.m., aktbilaga 17, som lagts fram vid förhandling inom stängda dörrar, utom såvitt avser intygets första sida.

Sekretessen enligt 21 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska försätta att vara tillämplig på de filmer med tillhörande utskrift i förundersökningsprotokollet s. 111-123, aktbilaga 32, (bevispunkt 5.5 i stämningsansökan, aktbilaga 31) som lagts fram vid förhandling inom stängda dörrar.

Brottsofferfond

Tobias Björk ska betala en avgift till brottsofferfonden på 800 kr.

Ersättning och återbetalning

Staten ska stå för kostnaderna.

Stefan Barandth får ersättning av staten med 156 512 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 122 570 kr arbete
- 2 640 kr tidsspillan
- 31 302 kr mervärdesskatt

Kerstin Samuelsson får ersättning av staten med 124 682 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 83 636 kr arbete
- 13 200 kr tidsspillan
- 2 910 kr utlägg
- 24 936 kr mervärdesskatt

Philip Oxelbark får ersättning av staten med 76 606 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 61 285 kr arbete
- 15 321 kr mervärdesskatt

2. Yrkanden

2.1 Stämningsansökan, aktbilaga 31, 2022-10-03, åtalspunkt 1

Försök till mord, 3 kap 1 § och 11 § samt 23 kap 1 § brottsbalken, 2022-07-25, Kumla
Målsägande: EMELIE Sofie Björk

Gärningsbeskrivning

1.1 FÖRSÖK TILL MORD (5000-K850979-22)

Tobias Björk har försökt döda sin fru Emelie Björk genom att hugga henne med kniv upprepade gånger i ryggen, i bröstkorgen framifrån, i vänster överarm och i vänster handrygg.

Av våldet tillfogades Emelie Björk en stickskada genom muskulatur, mot ett revben och in i höger lungsäck med åtföljande blödning och lufttillträde till lungsäcken, flera stickskador där en eller flera gett upphov till revbensbrott samt skada på femte bröstkotan och där en eller flera haft ett förlopp in i vänster lungsäck och möjliggjort lufttillträde till lungsäcken. Vidare tillfogades Emelie Björk stickskador på överarm och handrygg samt hudrispor. Våldet med kniven har varit livsfarligt eftersom Emelie Björk huggits i ryggen och bröstkorgen vilket gett upphov till livshotande skador.

Det hände den 25 juli 2022 på Tippvägen 3, Kumla, Kumla kommun.

Fara för brottets fullbordan har förelegat eller var endast på grund av tillfälliga omständigheter utesluten.

Tobias Björk begick delvis gärningen framför hans och Emelie Björks gemensamma barn.

Tobias Björk begick gärningen med uppsåt.

2.2 Stämningsansökan, aktbilaga 31, 2022-10-03, åtalspunkt 2

Grovt barnfridsbrott (antal brott: 2), 4 kap 3 § 2 st brottsbalken i sin lydelse före 1 augusti 2022, 2022-07-25, Kumla

Målsägande: MILLE David Björk, TUVA Ella Björk

Gärningsbeskrivning

2.1 GROVT BARNFRIDSBROTT (5000-K850979-22)

Tobias Björk har försökt att döda Emelie Björk i enlighet med åtalspunkt 1.1. Det bevitnades av Tobias Björk och Emelie Björks två gemensamma barn Mille Björk och Tuva Björk den 25 juli 2022 på Tippvägen 3, Kumla, Kumla kommun.

Brotten bör bedömas som grova eftersom gärningen som bevitnats har varit av mycket

allvarligt art då Mille Björk och Tuva Björks far Tobias Björk upprepade gånger har huggit deras mor Emelie Björk med en kniv vilket medfört att Emelie Björk skrikit högt, blött kraftigt och gett uttryck för dödsångest.

Tobias Björk begick gärningarna med uppsåt.

2.3 Stämningsansökan, aktbilaga 31, 2022-10-03, åtalspunkt 3

Grovt olaga hot, 4 kap 5 § 2 st brottsbalken, 2022-07-25, Kumla

Målsägande: ANETTE Marie Karlsson

Gärningsbeskrivning

3.1 GROVT OLAGA HOT (5000-K850979-22)

Tobias Björk har hotat Anette Karlsson genom att höja en kniv mot henne. Det hände den 25 juli 2022 på Tippvägen 3, Kumla, Kumla kommun.

Hotet var sådant att Anette Karlsson kunde förväntas känna allvarlig rädsla för sin och annans personliga säkerhet.

Brottet bör bedömas som grovt med beaktande av vad som föregick gärningen då Tobias Björk högg samma kniv i Anette Karlssons svägerska Emelie Björk upprepade gånger vilket Anette Karlsson slutligen avvärjt. Hotet har påtagligt förstärkts härigenom.

Tobias Björk begick gärningen med uppsåt.

2.4 Häktning m.m.

Åklagaren har yrkat att Tobias Björk ska vara kvar i häkte till dess domen i ansvarsdelen vinner laga kraft mot honom.

2.5 Skadestånd

Tuva Björk har begärt att Tobias Björk ska betala skadestånd med 300 000 kr. Beloppet avser kränkning. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 25 juli 2022 tills betalning sker.

Mille Björk har begärt att Tobias Björk ska betala skadestånd med 300 000 kr. Beloppet avser kränkning. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 25 juli 2022 tills betalning sker.

Emelie Björk har begärt att Tobias Björk ska betala skadestånd med 449 339 kr. Beloppet avser förlorad arbetsförtjänst, vårdavgifter, reparationskostnader, kränkningssersättning samt sveda och värk t o m 31 oktober 2022. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 25 juli 2022 tills betalning sker.

Anette Karlsson har begärt att Tobias Björk ska betala skadestånd med 48 627 kr. Beloppet avser förlorad arbetsinkomst, kränkningssersättning samt sveda och värk. Ränta

enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 25 juli 2022 tills betalning sker.

3. Skäl

3.1 Inställning

Tobias Björk har medgett att han utfört våld med kniv mot Emelie Björk. Han har förnekat att han haft uppsåt att Emelie Björk skulle avlida. Han har medgett ansvar för misshandel.

Tobias Björk har erkänt gärningen under åtalpunkt 2, dvs. grovt barnfridsbrott.

Tobias Björk har förnekat gärningen under åtalpunkt 3, dvs. grovt olaga hot.

Tobias Björk har medgett att han är skadeståndsskyldighet mot Emelie Björk såvitt avser posterna kränkning, sveda och värk, inkomstförlust och vårdavgifter. Han har bestritt skadeståndsskyldighet såvitt avser reparationskostnader. Om han skulle anses skadeståndsskyldig avseende reparationskostnader ska anspråket ändå ogillas eftersom det varit fråga om intrång i egen rättssfär. Tobias Björk och Emelie Björk är fortfarande gifta och Tobias Björk har äganderättsanspråk på egendomen eftersom han äger den. Det är därför inte en ersättningsgill skada för Emelie Björk. I vart fall ska skadestånd avseende reparationskostnader jämkas med hänvisning till invändningen. Tobias Björk har vitsordat samtliga belopp som skäliga i och för sig förutom såvitt avser kränkning. Beträffande reparationskostnaderna gäller vitsordandet under förutsättning att tingsrätten kommer fram till att han är fullt skadeståndsskyldig. Ranteyrkandet har godtagits som skäligt i sig förutom såvitt avser reparationskostnaderna. Utredningen avseende reparationskostnaderna är inte tillräcklig för att ränta ska utgå.

Tobias Björk har bestritt Anette Karlssons skadeståndsanspråk med hänvisning till inställningen i fråga om skuld. Inget belopp har vitsordats som skäligt i sig. Sättet att beräkna ränta har godtagits.

Tobias Björk har medgett att han är skadeståndsskyldig mot Mille Björk och Tuva Björk, men begärt att tingsrätten ska pröva beloppets storlek. Sättet att beräkna ränta har vitsordats som skäligt i sig.

3.2 Utredningen

Åklagaren har lagt fram skriftlig bevisning. Åklagaren har också visat filmer.

Emelie Björk, Anette Karlsson, Mille Björk och Tuva Björk har lagt fram samma bevisning som åklagaren. Emelie Björk och Anette Karlsson har därutöver lagt fram ytterligare skriftliga handlingar.

Tobias Björk har lagt fram en film och en text.

Emelie Björk och Anette Karlsson har hörts. Inspelade förhör med Mille Björk och Tuva Björk har spelats upp. Tobias Björk har hörts. På åklagarens begäran har vittnesförhör hållits med polisen Camilla Funke.

De hörda personerna har berättat i huvudsak följande.

3.2.1 Emelie Björk

Hon och Tobias Björk träffades 2004. De hade en väldigt kärleksfull och bra relation. De flyttade till huset i Kumla 2009. Deras barn föddes 2010 och 2013. Både hon och Tobias är lärare. För några år sedan fick Tobias en utmattning. Hon tror att det var våren 2018. Det var framförallt jobbet som orsakade det. Samtidigt renoverade de en sommarstuga. Då gick han och pratade med en psykoterapeut. Det handlade om prestationskrav. Tobias mår bra av att ha kontroll. Han gör inget halvhjärtat. Han tänker på allt och går väldigt mycket in för saker och ting. Om det inte blir som han tänkt blir han frustrerad och besviken. När Tobias var utmattad under 2018 blev han introvert. Han blev frustrerad. De kommunicerade inte längre på det sätt som de brukade. Tobias fick ingen medicin då. Beteendevetaren som Tobias fick prata med var duktig och det gjorde att Tobias började tänka annorlunda.

Under våren 2022 började Tobias må dåligt. De hade covid, vilket var jättejobbigt för Tobias. Han hade verkligen jobbat för att de inte skulle få covid. Sedan kom kriget i Ukraina, vilket också var jobbigt. Sedan uppstod flera livsfrågor för Tobias. Han började ifrågasätta val som han hade gjort i livet, exempelvis att han hade varit innebandytränare istället för att vara med familjen. Han ångrade saker och ting. De hade ofta diskussioner om att man inte kan gå tillbaka i tiden. Det var jobbigt för Tobias att barnen blev stora. I detta tog Tobias upp att han ville ha ett tredje barn. Det kändes som att Tobias ville ha ett tredje barn för att han hade missat mycket av tiden med barnen. Tobias ifrågasatte också sin uppväxt. Han ifrågasatte hur det hade varit. Hans mammas missbruk har också varit jobbigt för honom. Han hade försökt prata med sin mor, men det hade inte gått så bra.

Tobias ältade. Hon uppmanade honom att prata med någon professionell. Det gjorde han också. Under våren träffade han bland annat läkare. Tobias hade ångest och svårt att sova. Han hade också huvudvärk ibland. Han kallsvettades och höll på att svimma vid något tillfälle. Under våren sa han att han hade satt över pengar på ett konto om det skulle hända något med honom. Hon frågade honom då rakt ut om han hade tänkt ta sitt liv. Han sa nej. Det var först då som hon själv började tänka på att han faktiskt kunde ta livet av sig. När det gällde Tobias uppväxt upplevde han, från sina föräldrar, att allt skulle vara perfekt. Det var viktigt att det var fint på ytan. Hon och Tobias diskuterade ofta att det var okej att göra fel och misslyckas.

Runt påsken 2022 började Tobias prata om att han hade en missbruksproblematik. Han beskrev att han hade sökt kickar genom poker, börsen och annat. Hon kunde inte relatera till det eftersom det inte var något missbruk för henne. Tobias sa att när han inte fick kickarna gick hjärnan i spinn eftersom han ville ha kickarna. Trots alla diskussioner upplevde hon att de hade det bra ihop. Under sommaren hade de det väldigt bra tillsammans. Tobias fick Atarax och antidepressiva utskrivet. Han tog endast Atarax. Det hjälpte Tobias att inte känna oro och kunna sova.

Tobias har skrivit mycket. När hon frågade vad han skrev sa han att han gjorde det för att bearbeta och för att han mådde dåligt. Han skrev på dator. Hon upplever att de hade ett bra äktenskap och bra liv ihop. Hon kan inte förstå att det här har hänt.

Fredagen före nu aktuell händelse var det en toppenkväll. Tobias var väldigt glad. På lördagen var de på fest i Karlstad. Allt var bra. De sov på hotell efter festen. Tobias pratade med många av sina barndomsvänner. Hon åkte hem vid tre ungefär, men Tobias var kvar en timme till. När Tobias kom till hotellet hörde hon att han pratade. Han sa ungefär "jag har en bra fru och en bra familj". Hon förstod inte om han pratade med sig själv eller om han spelade in något. Hon gick upp och sa att han skrämde henne. De kramades och sedan la hon sig för att sova igen. På morgonen pratade de om händelsen på natten. Tobias sa att han inte mådde bra. Hon sa att det var dumt att han inte hade samtal med kurator på sommaren. Han hade haft sista samtalet i juni. Innan dess hade han i vart fall haft samtal med två kuratorer och läkare. De åkte hem till Kumla. Sedan kom Anette Karlsson, dvs. Tobias syster, hem till dem. Anette och Tobias pratade länge, cirka två timmar. Hon hörde inget av samtalet. På måndagen vaknade de och åt frukost. De åkte iväg och handlade. Då var inte Tobias med. Hon, Anette och barnen åkte. Tobias sa att han inte mådde bra. Tobias var dock med när de åt lunch på en restaurang. När de kom hem tog de en fika. Allt var bra.

Därefter började hon rensa sin garderob i sovrummet eftersom den var överfull. Hon försökte starta en ljudbok, men lyckades inte. Hon bad Tobias om hjälp, men han kunde inte heller. Tobias var också i sovrummet. Han låg på sängen och läste en deckare. Hon såg att Tobias var annorlunda i blicken. Därför sa hon "du ser frånvarande ut". Tobias sa att det inte var något. Hon fortsatte rensa. Hon hade ryggen mot dörren. Hon märkte att någon kom snabbt bakifrån och högg henne i ryggen. Hon förstod först inte vad som hände. Det var som en elektrisk stöt som gick genom kroppen. Hon vände sig om och såg att Tobias var helt svart och tom i ögonen. Det var inte den Tobias som hon känner. Sedan högg han igen. Hon sa "vad gör du". Hon ramlade till golvet. Hon förstod att det inte var på skoj, vilket hon trodde först. Hon skrek och Tobias fortsatte att hugga. Hon skrek "sluta". Han satt över

henne. I tumultet kom Mille in. Han ställde sig på sängen och skrek "sluta pappa". Tobias reagerade inte på det. Hon är osäker på om Tobias utdelade hugg efter att Mille kom in. Det kändes som att hon fick 15 knivhugg totalt. Sedan kände hon att hon inte skulle klara det. Hon skrek "hjälp". Då kom Anette inspringandes. Anette skrek "vad i helvete Tobias" och gjorde något. Tobias satt eller halvstod gränsle över henne. Hon var fast under Tobias. Hon tror att Anette puttade eller knuffade Tobias så att hon kom loss. Anette skrek "spring Emelie". Hon vet inte hur hon lyckades, hon hade fått många knivhugg i ryggen, men hon tror att hon kröp och sedan sprang iväg. Mille följde med. Tuva stod vid köksön. Tuva hade inte sett, men hade hört allt.

De flydde till grannen. Hon kände sig svag. Hon kände dödsångest och bad Anette att ta hand om barnen. Hon kände smärta och hade svårt att andas. Armarna började domna och hon kände rädsla för att bli förlamad. Hon var rädd för vad som skulle hända med barnen om hon dog. Hon visste att det var många knivhugg och tänkte att hon inte kunde överleva. Barnen var väldigt chockade och jätterädda. Om Anette inte hade kommit in hade hon dött. Det gick inte att få kontakt med Tobias. Det var helt svart. Enligt läkare var det en slump att hon överlevde. Det var en centimeter från kroppspulsådern. Hon hade bara tur.

Det finns inget bråk eller liknande som kan vara orsak till händelsen. Orsaken till händelsen är Tobias dåliga psykiska mående. Tobias har aldrig varit våldsam mot henne. Våld har inte förekommit i deras relation. När Tobias blev arg blev han frustrerad och höjde rösten, men han skrek aldrig.

3.2.2 Anette Karlsson

Hon är syster till Tobias. Hon är 13 år äldre. De har samma biologiska mamma, men för henne har hon inte varit en mamma. Tobias har växt upp med stora prestationskrav. Hon själv växte upp under förhållanden som innebar att hon inte dög. Hon flyttade hemifrån när hon var 16 år. Tobias var då 3 år. När hon skaffade eget hem kom Tobias ofta hem till hennes familj. De har en bror också som är två år yngre än henne. Tobias har alltid haft stora krav på sig. Han var med i distriktslag inom idrott. Han läste naturvetenskap på gymnasiet. Han läste dubbla universitetsutbildningar. Hon tror att han fått kraven från sina föräldrar. Tobias biologiska mamma har levt sitt liv genom Tobias och på det sättet ställt krav på Tobias. När Tobias var 28 år blev han medveten om deras mammas missbruk. Hon har dock minnen från sin barndom om att deras mamma hade svårt att hantera alkohol redan då.

Hon och Tobias har alltid haft en kärleksfull relation. Tobias är en kärleksfull och innerlig person. Tobias dåliga mående eskalerade för fyra år sedan. Han började ifrågasätta var han var i livet. Han ifrågasatte också sig själv. Då var han också sjukskriven. De har haft en kärleksfull relation och pratat mycket med varandra. De hade ofta kontakt med varandra. Hon och Emelie har också en bra relation. De lärde känna varandra i början när Emelie och Tobias hade träffats. Emelie är också en fantastisk och kärleksfull person. Emelie är godtrogen och lite naiv. Emelie är också en fantastisk mamma.

I och med nu aktuell händelse har hon tänkt tillbaka. Runt julen 2021 började Tobias förändras. De två har alltid haft ett tight band till varandra. Runt julen började han dock distansera sig från henne. På sportloven brukade de vara i Branäs tillsammans. Under

sportlovet 2022 öppnade hon dörren till Emelie och Tobias sovrum och berättade att Putin hade gått in i Ukraina. Det gjorde att Tobias blev väldigt uppriven. Tobias spekulerade också mycket i aktier. Han tog det hårt när aktiemarknaden dök. När Tobias har behövt ett samtal har Emelie hört av sig och sagt att Tobias behöver prata. De samtalen har handlat om deras mammas missbruk och att Tobias känner att han inte räcker till. Han har även ifrågasatt sin roll som pappa. Hon har försökt att besöka Tobias med familj en gång i månaden.

Den aktuella helgen hade hon semester. De hade bestämt att hon skulle komma till dem. Hon skulle komma på söndagen. Hon pratade med Emelie men Tobias var bredvid Emelie så han visste också att hon skulle komma. Hon kom dit söndagen den 24 juli. När hon hälsar på brukar alla sluta upp och kramas. Det gjorde dock inte Tobias den här gången. Det låg en stor sorg i huset. Hon satte sig på trappan och grät. Tobias kom ut och de pratade i över två timmar. Tobias ifrågasatte att han inte hade fått vara med på en begravning när han var fem år gammal. De pratade om deras morfar som hade haft ett alkoholmissbruk. De pratade också om att Tobias prestationskrav kan bli som ett missbruk. Hon kände att hon inte fick kontakt med Tobias och till slut avbröt hon samtalet och sa att de behövde hjälpa Emelie i huset. Tidigare har de haft långa samtal och pratat om problem. Nu hade Tobias väldigt många frågor. Kanske kände Tobias att de svar som hon levererade inte var rätt. De pratade också om Tobias och Emelies relation. Tobias hade brutit kontakten med sina föräldrar under våren och det pratade de också om. På kvällen var Tobias piggare. Han var engagerad i grillningen. Senare satt Tobias och skrev. När hon gick förbi vek han ihop pappret. Sedan gick alla och la sig. På morgonen vaknade Mille ganska tidigt. När klockan var halv tio knackade han på hos Emelie och Tobias för att fråga var det fanns kattmat. Då låg Emelie och Tobias sked med varandra och pratade. På förmiddagen var Tobias väldigt rastlös. Han gick omkring och kunde inte vara stilla. De hade planer för förmiddagen, men Tobias ville inte följa med. Han sa att han skulle göra något annat. På restaurangen Goda rum anslöt Tobias och de åt lunch där. När alla hade kommit hem fikade de på altanen. Hon kände ingen konstig stämning, men däremot hade Tobias en mörk och konstig blick. Det var som att han inte var "där". Emelie sa att hon skulle rensa sin garderob. Tuva gick in i sitt rum. Tobias la sig och läste på dubbelsängen. Hon var inne i sovrummet och tittade till Emelie och Tobias vid något tillfälle. Mille lekte med en kompis och katterna. Hon gick till gästrummet och läste en bok. Efter en tid kom Tobias till gästrummet och frågade vad hon gjorde. Hon föreslog att de skulle ta en promenad. Det var ett helt normalt samtal och hon märkte inget konstigt, men hon vet inte hur en person som är i psykos beter sig. Efter tre till fem minuter hörde hon Emelie skrika "sluta vad gör du". Sedan hörde hon Emelie skrika igen: "Hjälp sluta". Hon tog sin telefon och sprang ut. I sovrummet var Mille. Emelie låg i fosterställning med bröstet ner mot golvet. Det var blod på golvet. Tobias satt över Emelie och högg en kniv i ryggen på Emelie. Hon skrek att alla barn skulle ut ur huset. Sedan skrek hon "vad i helvete gör du Tobias". Hon fick ingen kontakt utan Tobias fortsatte hugga. Tobias reagerade varken på att hon skrek eller på sitt eget namn. Hon sprang fram och fick bort Tobias på något sätt. Hon vet inte hur hon fick bort Tobias, men hon vet att det inte hjälpte att skrika utan att hon handgripligen tog tag i Tobias. Hon upplevde att Tobias hamnade på golvet. Tobias reste sig upp och höjde kniven mot henne i stället. I det läget var Emelie på golvet. Hon hade fokus på att vara mellan Tobias och Emelie och ta Tobias fokus från Emelie. Tobias höll kniven upphöjd och stilla, men riktad mot henne. Det finns ingen tvekan om att kniven var

riktad mot henne eftersom hon stod mitt emot Tobias samtidigt som Emelie var på golvet. Hon räckte fram handen och sa stopp. Hon upplevde rädsla och en skräck när hon stod där. Emelie halkade i sitt eget blod men lyckades sätta sig upp. Emelie kröp till dubbelsängen och reste sig mot den. Emelie tog sig ut. När Emelie hade gått ut vände Anette sig om och sprang efter. De sprang till grannen. Emelie låg sedan i Anettes knä. Emelie sa att Anette skulle ta hand om barnen. Emelie sa att hon hade fått 15 knivhugg. Ambulanspersonalen på plats räknade till fem knivhugg, vilket senare visade sig vara 11. Om hon inte hade fått bort Tobias hade inte Emelie suttit här idag.

3.2.3 Mille Björk

Pappa har varit väldigt sjuk. Pappas mamma har druckit mycket alkohol. Nu har hon slutat med det. Pappa har tyckt att det varit jobbigt. Pappa har skrivit brev på datorn. Pappa har sagt att han skriver om sitt liv. Pappa försökte döda sig själv. Då försökte mamma stoppa pappa. Då försökte pappa döda mamma istället.

Han hade en kompis hemma. Han och kompiserna byggde en box till katterna. Mamma och pappa var i sovrummet. Han hörde att mamma skrek. Då sprang han in i sovrummet. Han såg att pappa höll en grönsakskniv och slog på ryggen på mamma. Han tror att det kanske var sex gånger. Han såg att det kom blod. Det var blod på hela ryggen. Sedan kom hans faster in. Fastern drog bort pappa. Då tog pappa kniven mot sin egen hals så att det blev märke. Mamma kröp under pappa. Fastern höll då i pappa. Om fastern inte hade varit där hade kanske mamma dött. De sprang ut till grannen. Pappa var kvar och försökte döda sig själv.

3.2.4 Tuva Björk

Hon är tolv år gammal. Alla åt på restaurangen Goda Rum. När de kom hem uppfattade hon att pappa var väldigt trött. Hon frågade hur han mårde och han svarade att han mårde bra. De fikade och allt var som vanligt. Sedan sa pappa att han behövde vila och gick till sitt rum. Cirka 20 minuter före händelsen gick hon in i mammas och pappas sovrum. Då låg pappa på sängen och läste en bok. Mamma grejade i garderoben. Sedan gick hon till sitt rum. Hon satt där och tittade på vad hon skulle önska sig på sin födelsedag. Hon har en hängstol som hon satt i. Sedan hörde hon skrik från mammas och pappas rum. Mamma skrek "nej, nej, nej, Tobias vad gör du". Sedan skrek hennes faster "vad i helvete gör du Tobias". Då gick hon ut ur sitt rum. Hon stannade vid köksön. Den ligger precis vid mammas och pappas sovrum. Där var det som om hon "frös till". Orden "nej, nej, nej, Tobias vad gör du" ekade i hennes huvud. Mille och dennes kompis hade gått in i rummet. Mille stod på sängen och skrek "nej, nej". Hon hörde skrik och liv från sovrummet. Mamma sa "nej, Tobias vad gör du". Hennes faster skrek och svor. Hon såg att Mille stod på sängen och hoppade. Hon såg också mamma genom reflektion från en lampa. Sedan kom faster ut med armarna fulla av blod och skrek att alla barn skulle ut. Hon tog tag i Milles arm och drog med honom ut. De sprang över till grannen. Anette och mamma kom efter. De la mamma på altanen. Det var mycket blod.

3.2.5 Tobias Björk

Han har varit sjuk i 40 år, men började må dåligt i våras. Han har sökt kickar hela livet men varit omedveten om det. Han har försökt vara bäst på allt. I våras när han började må dåligt insåg han på långfredagen att han var missbrukare. Han kände sig för första gången fri att inte behöva jaga kickar. När kickarna uteblev fick han dålig aptit, panikångest och kunde inte sova. Han sökte hjälp, både via samtal och läkare. Han blev inte tagen på allvar. Han fick medicin som skulle hjälpa mot sömn och oro. Det hjälpte inte. Han har sovit i snitt tre timmar per natt sedan mars/april. Det tog på krafterna, särskilt eftersom han samtidigt skötte sitt jobb. När han kände att det inte skulle gå planerade han att ta sitt eget liv, men han ville få en sista sommar. De hade mycket planerat. Han skulle fylla 40 år. De skulle till Oslo, Öland och Falkenberg. De skulle också fira tioårig bröllopsdag. Han ville vara med på detta. Sommaren var också en bra period för honom. Han hade telefonkontakt med läkaren under våren. Läkaren valde att bara sjukskriva honom på deltid. Han var pliktrogen. På måndagar, när han var ledig, letade han i skogen efter en bra plats att hänga sig på. Han ville inte hänga sig i garaget eftersom han ville att familjen skulle kunna bo kvar i huset. Sista tiden skrev han många dokument och spelade in filmer, till exempel till barnen. I filmerna pratade han om varför pappas superkrafter hade tagit slut. Han försökte teckna en bokvar-försäkring. Han installerade en robotgräsklippare. Han förde över pengar till Emelie. Han köpte presenter. Under den här perioden var han extremt besviken. Han hade planerat att leva i 80 år. Om han bara hade förstått spelreglerna hade han levt annorlunda. Det är helt okej att han blivit lurad. Ett av hans stora uppsåt är att hans barn ska få den hjälpen han inte fick när han var liten.

Han har aldrig haft uppsåt att skada någon annan. Det blev bara så fel. Han har fått helt annan hjälp nu. Det går inte att förklara hur sjuk han var. Det var så många tankar som snurrade i hans huvud.

Den 15 juni gick de på sommarferie. Sedan åkte de till Öland den 16 juni. Han fotade mycket och gjorde en fotobok. Han och Emelie gjorde många saker tillsammans under sommaren. Det har varit en del av hans missbruk att renovera mycket. Det har han inte förstått tidigare. De åkte till Liseberg. Han var glad över att han kunde köra både dit och hem. De åkte till Falkenberg och fiskade krabbor. Han försökte njuta, trots att han var rädd varje kväll för att inte kunna sova. Han var ute i skogen och spelade in filmer till kompisar, Emelie och barnen. I filmerna tackade han för allt.

De hade bröllopsdag och skulle på 40-årsfest. Han visste också att Anette skulle komma på söndagen. Det gjorde att han kände att krafterna tog slut eftersom han visste att det skulle vara bra att Anette var hos Emelie när han avslutade sitt liv. 40-årsfesten var rolig, men han stängde in sig i tvättstugan och spelade in filmer till barnen där han gratulerade dem på studenten och en film till Emelie på 40-årsdagen. Emelie blev lite överförfriskad och lämnade festen tidigare. Han kände att han ville vara kvar på festen till slutet eftersom det var hans sista fest. Väl på hotellet spelade han in filmer till barnen. Det var det som Emelie hörde. Han har alltid velat tatuera in namnen på barnen. Därför började han skriva barnens namn på kroppen med spritpenna. Han skrev också andra citat och liknande. Han kände att det skulle vara fel att ta sitt liv på ett hotellrum, därför avvaktade han. På morgonen pratade han och Emelie om festen. De åkte hem. Han var extremt sliten. Han skakade som ett asplöv. De grillade på kvällen. Han hade svårt med aptiten. De gick och la

sig. Han tog två tabletter av medicinen. Han vaknade mitt i natten och kunde inte somna om. Han låg kvar och vilade. När han klev upp på måndagen den 25 juli hade han bestämt sig. Idag måste det ske. När han hade tänkt på hur han skulle ta sitt liv hade han tänkt att det skulle ske i skymningen. Därför var det bra att Anette var där. När han klev upp var han rastlös och kunde inte sitta stilla. Det snurrade i huvudet. De skulle köpa tomater och grönsaker, vilket han brukar tycka är roligt. Men nu orkade han inte. Han kunde inte sitta i en bil och vara trevligt. Han sa att han skulle vara hemma och göra annat. När de stod i groventrén hade han lagt kniven där för att han skulle ha med den ut till bilen. Det var en grönsakskniv. Han upplevde att Emelie såg den och därför gömde han den. När de andra hade åkt bytte han plats på bilarna. I bilen spelades musik som han upplevde att han inte styrde över. Han började bli paranoid. Han flyttade bilen. Han hämtade rep från baksidan av huset. Han hämtade en slang från polen som passade på avgasröret till bilen. Han hämtade tejp också. Kniven och repet var en backup om avgaserna inte fungerade. Han hade tänkt göra det på kvällen. Eftersom han var paranoid trodde han att han var övervakad. Därför gick han tillbaka med repet och de andra föremålen. Kniven ville han inte lämna i groventrén. Han la den i en utdragbar hylla vid sängen eftersom han skulle packa bilen igen på kvällen. Han lagade mat. Då ringde Emelie och sa att barnen gärna ville att han skulle äta med dem på Goda rum. Han körde dit, men kände att han inte var i körbart skick egentligen. Inte på grund av alkohol eller liknande, utan eftersom han hade bestämt sig för att ta sitt liv.

De åkte i olika bilar från Goda rum. Han och Mille kom hem. De hoppade studs matta, han och Mille. Sedan kom Milles kompis. De gick in. När de andra kom hem fikade de på altanen. Han minns att Anette tittade på honom och sa ungefär "tänk på hur det gick för morfar". Det uppfattade han ungefär "jag ser att du mår dåligt; du kan lika gärna ta ditt liv". Det innebar att det började snurra ännu mer i hans huvud. Han kände att han blev uppmuntrad att ta sitt liv. Han behövde komma därifrån. Han gick till sovrummet och la sig på sängen. Emelie hade sagt att hon skulle rensa garderoben, så det var naturligt att hon kom in och gjorde det. Han skulle läsa en bok. Det var en kriminalroman. Han var helt övertygad om att boken var manipulerad. Han var helt säker på det då. Han låg och läste och tyckte att han fick budskap genom boken. Vid ett tillfälle gick han och kollade vad Anette gjorde. Hon satt instängd på sitt rum, vilket var ovanligt eftersom hon alltid brukade umgås med dem när hon var hemma hos dem. De pratade om en promenad, men det regnade och han var inte så sugen på det. Han gick tillbaka och fortsatte läsa. Han hjälpte Emelie med hennes hörlurar. Från Emelies telefon kom orden "speldjävulen tog mig". Han tänkte inte mer på det utan fortsatte läsa. Han upplevde det som att Anette kom in och sa att han inte kunde ha mobilen som läslampa. Lampan stängdes av vid två tillfällen. Han fick känslan av att mobilen var styrd av någon annan. Anette gick tillbaka till gästrummet. Han kände att Anette övervakade dem från gästrummet genom exempelvis sin dator. Emelie rensade ut kläder. Han upplevde att hon mest rensade ut kläder som han hade köpt. Han hämtade påsar till Emelie som hon kunde lägga kläderna i. Han la sig och läste igen. Emelie tog fram brudklänningen och sa "den här behöver jag ju inte ha längre, haha". Det kan ha varit en tillfällighet att hon sa det just då, men den har varit med i 10 år utan några problem. Emelie gick och hängde brudklänningen hos Tuva. Han fortsatte läsa och det snurrade ännu mer i huvudet. Tuva kom in och frågade hur han mådde. Hon gav honom en kram. Han kände att han inte var där. Han var helt avståndstagande. I boken som han läste stod det "hennes före detta bästis älskar att sticka kniven i henne". Han vet inte om

det var det gjorde att det kom upp i hans medvetande. Han fortsatte läsa. Sedan kände han att "nu får det vara nog att håna mig". Han hade kniven precis vid huvudet. Han tog kniven och gick upp och tänkte precis som det stod i boken; "jag sätter en kniv i ryggen på henne också". Om Emelie hade satt en kniv i ryggen på honom och barnen skulle han också göra det mot henne. Om hon visste om hans problematik men inte hade sagt något så var det som att sätta en kniv i ryggen på honom. Han reste sig med kniven och gick mot Emelie. På väg till henne minns han inte att han sa eller tänkte något. Det enda som var med honom var "en kniv i ryggen". Han högg henne på vänster sida i ryggen. Sedan har han inget minne av alla huggen som han utdelade. Det är uppenbart att han tappade kontrollen. Efter första hugget vände sig Emelie om och frågade "vad gör du", sedan föll hon till marken. Han svarade inget på Emelies fråga. När hon föll till marken tappade han kontrollen och högg en till två gånger mot Emelies framsida. Han kan inte svara på varför han högg henne flera gånger. Han hade tappat kontrollen. Det blev som en chock när hon skrek och han hade inte kontroll över sina handlingar. Efter att hon hade frågat vad han gjorde hörde han bara att hon skrek. När Emelie var på marken har han en minnesbild av att han står böjd över henne, men inte att han låst fast henne. Det är svart och han tänker ingenting. Han ser inte vad som händer med Emelie. Han ser inget blod.

Den första person som kom in i rummet var Mille. Mille klev upp på sängen och sa ungefär "vad gör ni". Han kände inte att han träffades av föremål eller kläder. Mitt i tumultet minns han att Anette puttade bort honom. Han tror inte att han minns att Anette sa något. När han puttades bort ramlade han på rumpan.

Han har ingen minnesbild av att han ställde sig upp och höjde kniven mot Anette. Om han gjort det så var det inte en medveten handling. Hans minnesbild är att han stod på alla fyra och tänkte "vad har jag gjort" och sedan stack kniven i halsen på sig själv. Han har en minnesbild av att Mille står kvar på sängen då. Tobias var kvar i sovrummet cirka fem till tio sekunder. Sedan tänkte han att han inte kunde vara kvar i huset. Han hade panik och tänkte att han var tvungen att ta sitt liv. Han förstod att Emelie skulle få hjälp eftersom de sprang iväg. Han tänkte inte så mycket på hur det skulle gå för Emelie utan mer "hur kunde det bli som det blev". Annars var hans fokus att ta sitt liv. Han gick och låste in sig i garaget. När han kom in reagerade han på att det låg snöre under kroken. Det hade det inte gjort tidigare. Han trodde att han var övervakad. Han körde in kniven i halsen några gånger till. Han körde också in kniven i magen. Han försökte knyta upp repet i kroken i taket, men det gick inte på grund av det adrenalinpåslag som han hade. Han la sig istället på golvet och försökte strypa sig själv med handkraft. Det svartnade för ögonen men han lyckades inte. Han la sig längst in i garaget och skar sig i handlederna. Sedan kom polisen och grep honom.

Han vill framhålla att Anette och Emelie är de två som stått honom närmast. Han har inte haft avsikt att skada någon annan än sig själv. Han hade inte avsikt att skada eller hota någon.

Under polisförhören var han fortfarande paranoid och trodde att hans fru styrde olika saker. Flera konstiga saker inträffade i tiden före händelsen. Han och Emelie har älskat varandra villkorslöst, men flera saker gjorde att han började ifrågasätta Emelies kärlek till honom. Emelie bytte ringsignal på mobilen och fick en ny favoritlåt. Kort på dem i hemmet försvann också. I bilen på väg hem från 40-årsfesten i Karlstad valde hon musik som också

hade budskap till honom. Vid fiket på altanen den aktuella dagen började han också fundera på om Anette visste om hur Emelie kände för honom. De riktigt paranoida tankarna började när han flyttade bilarna. Då upplevde han att han inte styrde musiken i bilen. Han upplevde också att någon eller några hade tillgång till de dokument som han skrivit.

Åklagaren har lagt fram följande uppgifter från polisförhör på s. 538 i förundersökningsprotokollet.

Vad var syftet med att du la en kniv i sovrummet?

Syftet var att ta ut Emelie ur huset senare ur kvällen, konfrontera henne ute, inte med en kniv utan kanske dra med henne och ställa på henne. Så kanske skulle vi ha suttit i bilen båda två. Men hon har spelat spelet bra i 18 år så hon skulle aldrig sätta sig i en bil med mig.

Det stämmer att han sagt så. Det var troligen en tanke som hade kommit upp. När han tog med kniven till sovrummet hade han i vart fall en tanke om att han skulle konfrontera Emelie.

3.2.6 Camilla Funke

Hon har arbetat som polis cirka tre och ett halvt år. Hon och en kollega blev beordrade till platsen. De fick uppgift om att en person, Tobias, knivhuggit en annan person. När de kom dit hade ambulansen redan lastat målsäganden. De fick i uppgift att söka efter gärningsmannen. De gick in i huset. Det var mycket blod överallt. De sökte igenom hela huset grundligt. I sovrummet, där det fanns en dubbelsäng, var det väldigt mycket blod, mer än på andra ställen. I garaget anträffade de Tobias. Även han var skadad. Han var blodig och hade skador. Ambulans fanns på plats. De fick uppdrag att följa med ambulansen till sjukhus. Hon var då med Tobias en ganska lång stund. Bara på akuten gick det minst en timme innan de blev avlösta av annan patrull. Tobias sa att han inte ville leva, att han ville ta hennes tjänstevapen och skjuta sig, att han skulle vara död inom två veckor, att han var övervakad och avlyssnad, att hans fru styrde musik och mobil samt att han hade missbruk av prestationer i sportliga sammanhang och på arbetet. Tobias frågade inte hur Emelie eller barnen mādde. Hon kände att hon och Tobias inte delade samma verklighetsuppfattning.

3.3 Tingsrättens bedömning

3.3.1 Ska Tobias Björk dömas för brott under åtalpunkt 1 (försök till mord)?

Den 25 juli 2022 befann sig Emelie Björk, Tobias Björk och de gemensamma barnen Mille och Tuva i deras bostad i Kumla. I bostaden fanns även Tobias Björks syster, Anette Karlsson, och en kompis till Mille. Genom den bevisning som åklagaren lagt fram och det som de hörda personerna berättat är det klarlagt att Tobias Björk huggit Emelie Björk upprepade gånger med kniv den aktuella dagen.

Med utgångspunkt i rättsintyg avseende Emelie Björk har det framkommit att Emelie Björk haft följande skador. En stickskada högt upp och till höger på ryggen genom muskulatur, mot ett revben och in i höger lungsäck med åtföljande blödning och lufttillträde till lungsäcken. Tre stickskador högt upp till vänster på ryggen, två stickskador i den vänstra flanken och ett på bröstkorgens framsida vid vänster bröst, där en eller flera gett upphov till revbensbrott samt skada på den femte bröstkotan och där en eller flera haft ett förlopp in i vänster lungsäck och möjliggjort lufttillträde till lungsäcken. Vidare en stickskada på vänster överarm och en på vänster handrygg samt hudrispor på vänster överarm.

Enligt rättsintyget avseende Emelie Björk har stickskadorna på bålen varit livshotande och inneburit en beaktansvärd risk för dödlig utgång, om inte Emelie Björk hade erhållit sjukvård i tid. När knivhuggen utdelades har det därmed förelegat konkret fara för Emelie Björks liv.

Genom rättsintyg och protokoll från klädundersökning avseende Emelie Björks kläder kan det konstateras att Tobias Björk orsakat Emelie Björk skadorna genom att hugga henne med kniv upprepade gånger i ryggen, i bröstkorgen framifrån, i vänster överarm och i vänster handrygg, sammanlagt 11 gånger. Skadorna har väsentligen varit lokaliserade till övre delen av Emelie Björks kropp. Mot denna bakgrund och med hänsyn till det stora antalet skador finns det inte anledning att räkna med annat än att Tobias Björk hade kontroll över sitt handlande. Tobias Björk hade alltså sådan kontroll över sitt handlande att han kan fällas till ansvar för brott.

Frågan är då om Tobias Björk agerat med uppsåt. I uppsåtsrekvisitetet ligger ett allmänt krav på medvetenhet (medvetenhetskravet). För att uppsåt ska kunna föreligga måste gärningsmannen ha varit i ett sådant tillstånd att uppsåtsrekvisitetet kan vara uppfyllt. Om gärningsmannen har varit alltför omtöcknad, dvs. om hans eller hennes medvetande har varit grumlat, föreligger således inte uppsåt i straffrättslig mening. Medvetenhetskravet får särskild betydelse när gärningsmannen lider av en allvarlig psykisk störning i form av en akut psykos med bristande verklighetsuppfattning eller något annat motsvarande höggradigt förvirrings- och omtöckningstillstånd. Endast höggradiga förvirrings- och omtöckningstillstånd som tar sig uttryck i ett grumlat medvetande kan medföra att uppsåt inte föreligger. (Se Högsta domstolens dom i NJA 2020 s. 169).

Utifrån Anette Karlssons uppgifter kan slutsatsen dras att Tobias Björk pratat med henne endast några minuter före han började hugga Emelie Björk med kniv. Både Anette Karlsson och Tobias Björk har uttryckt att det var ett helt normalt samtal. Emelie Björk har beskrivit att Tobias Björk var okontaktbar och mörk i ögonen när han utdelade huggen, vilket skulle kunna tala för att han inte var medveten om sitt agerande. Det har dock varit fråga om flera knivhugg som i allt väsentligt varit lokaliserade till ryggen och bröstet. Detta talar för

att Tobias Björk var medveten om sitt handlande. Tobias Björk har också på ett tydligt sätt beskrivit hur han gick fram till Emelie Björk med kniven i handen samtidigt som han tänkte att han skulle sticka en kniv i ryggen på henne eftersom hon hade stuckit en kniv i ryggen på honom. Av detta följer att Tobias Björk var medveten om att det var just Emelie Björk som han angrep med kniv. Överlag har Tobias Björk kunnat redogöra för händelseförloppet på ett mycket sammanhängande och detaljerat sätt. Efter det första hugget har han berättat att han endast kommer ihåg att han utdelade något hugg till och att han sedan saknar minnesbilder. Däremot har han på ett tydligt sätt beskrivit hur han blev bortknuffad av Anette Karlsson och vad som sedan hände. Han har också kunnat berätta om sitt agerande efter att övriga personer i huset sprungit ut. Detta talar för att han varit medveten om sitt agerande.

Enligt det rättspsykiatriska utlåtandet har Tobias Björk begått de aktuella gärningarna under påverkan av en allvarlig psykisk störning. Av utlåtandet framgår att Tobias Björk ändå haft insikt i och förståelse för den skada han utsatte Emelie Björk för, då han upplevde sig vara utsatt för "ett knivhugg i ryggen" och ville orsaka Emelie Björk en likartad smärta som han upplevde att hon, genom sina konspirationer, utsatt honom för. Enligt utlåtandet var Tobias Björks handlande dock grundat i en rik flora av paranoida vanföreställningar, där hans psykotiska tillstånd med bristande verklighetsförankring medförde en tydligt nedsatt förmåga till både insikt och handlingskontroll.

Sammanfattningsvis anser tingsrätten, utifrån vad som framkommit av utredningen i målet och den bedömning som gjorts i det rättspsykiatriska utlåtandet, att det är klarlagt att Tobias Björk var i tillräckligt grad medveten om sitt handlande för att kunna agera med uppsåt.

Av dagboksanteckningar och dokument som skrivits av Tobias Björk under våren och sommaren 2022 har det framkommit att Tobias Björk planerade att ta sitt liv. Enligt egen uppgift hade han också bestämt sig för att han skulle genomföra sin plan den 25 juli 2022. Han hade förberett filmer och gåvor till Emelie och barnen. Han hade även fört över pengar till Emelie Björk och försökt teckna en så kallad bokvar-försäkring, allt för att Emelie Björk och barnen skulle kunna fortsätta att leva ett bra liv efter hans bortgång. Flera omständigheter talar alltså för att han inte på något sätt hade planerat att döda Emelie Björk. Av uppgifter från polisförhör, vilka bekräftats av Tobias Björk, har det dock framkommit att han hade tankar på att "konfrontera" Emelie Björk och att han skulle ta med henne i bilen när han tog sitt liv. Detta talar i viss mån för att han haft en tanke på att döda Emelie Björk. Med tanke på de omfattande åtgärder som Tobias Björk genomfört för att Emelie Björk och barnen skulle ha ett bra liv efter hans bortgång finns det dock inte stöd i utredningen för att Tobias Björks agerande föregåtts av någon planering.

Tobias Björk har uppgett att han skulle ha huggit Emelie Björk i halsen om han hade velat döda henne. Tobias Björk har dock tänkt att han skulle sätta en kniv i ryggen på Emelie

Björk eftersom hon hade gjort samma sak mot honom. Även om det inte nödvändigtvis måste medföra döden var Tobias Björk inte främmande för att skada Emelie Björk mycket allvarligt. Tobias Björk utdelade minst elva knivhugg mot Emelie Björk. Flera av huggen utdelades när Emelie Björk låg ner. Nio hugg träffade i ryggen och ett träffade till vänster i bröstet, dvs. nära hjärtat. Det upprepade våldet och lokaliseringen av skadorna talar starkt för att Tobias Björks avsikt var att Emelie Björk skulle dö. Tobias Björk har inte heller på något sätt avbrutit sitt agerande. Att han slutat hugga Emelie Björk har istället helt och hållet berott på att Anette Karlsson kom in i rummet och fysiskt fick bort honom från Emelie Björk. Direkt efter händelsen har Tobias Björks enda fokus varit att ta sitt eget liv. Han har inte visat någon form av ånger eller intresse för om Emelie Björk skulle överleva eller inte. Med hänsyn till framförallt karaktären av det våld som han utövade, men även omständigheterna i övrigt, är det klarlagt att Tobias Björk i gärningsögonblicket hade för avsikt att beröva Emelie Björk livet. Sammantaget anser tingsrätten alltså att det är ställt utom rimligt tvivel att Tobias Björk, i ögonblicket när han högg Emelie Björk med kniven, agerade med ett avsiktsuppsåt i förhållande till att Emelie Björk skulle dö.

Brottet är inte mindre grovt. Det kan därför inte bli aktuellt att döma Tobias Björk för försök till dråp. Tobias Björk ska därmed dömas för försök till mord.

3.3.2 Ska Tobias Björk dömas för brott under åtalpunkt 2 (grovt barnfridsbrott)?

Tobias Björk döms för försök till mord avseende Emelie Björk. Mille Björk och Tuva Björk är gemensamma barn till Tobias Björk och Emelie Björk. Genom utredningen är det klarlagt att Mille Björk kom in i sovrummet när Tobias Björk högg Emelie Björk med en kniv. Tuva Björk hörde Emelie Björk skrika och därför lämnade hon sitt rum och befann sig precis utanför sovrummet där Tobias Björk högg Emelie Björk med kniv. Mille Björk och Tuva Björk har därmed bevittnat brottet i den mening som avses i 4 kap. 3 § brottsbalken om barnfridsbrott.

Vid bedömningen av om brottet är grovt ska det särskilt beaktas om den gärning som har bevittnats har varit av mycket allvarlig art eller om gärningsmannen visat särskild hänsynslöshet. Mille Björk och Tuva Björk har bevittnat när deras pappa försökte döda deras mamma med upprepade knivhugg i deras gemensamma bostad. Barnen har också upplevt att deras mamma kände och gav uttryck för stark dödsångest. Sammantaget har det varit fråga om grova barnfridsbrott. Eftersom gärningarna riktat sig mot två barn ska Tobias Björk dömas för två fall av grovt barnfridsbrott.

3.3.3 Ska Tobias Björk dömas för brott under åtalpunkt 3 (grovt olaga hot)?

Anette Karlsson har på ett detaljerat och utförligt sätt beskrivit händelseförloppet när hon kom in i sovrummet och avbröt Tobias Björk när han knivhögg Emelie Björk genom att putta bort eller på annat sätt ta bort honom från Emelie Björk. Anette Karlsson har också på ett självupplevt sätt beskrivit att Tobias Björk ställde sig upp och att han då höjde kniven mot henne. Hon har också berättat att Emelie Björk då befann sig på golvet och att det inte råder någon tvekan om att det var Anette Karlsson som Tobias Björk riktade kniven mot. Anette Karlssons berättelse innehåller inte några överdrifter eller svårförklarliga moment. Hon har också kunnat berätta om väldigt specifika detaljer, exempelvis att Emelie Björk befann sig på golvet och "halkade" i sitt eget blod. Tingsrätten anser att Anette Karlssons uppgifter är tillförlitliga.

Det är inte någon annan person som sett Tobias Björk höja kniven mot Anette Karlsson. Tingsrätten anser dock att Anette Karlssons uppgifter får stöd av situationen som helhet på ett sådant sätt att Anette Karlssons uppgifter kan ligga till grund för bedömningen i målet. Det har inte heller framkommit att det finns någon anledning för Anette Karlsson att lämna felaktiga uppgifter om Tobias Björks agerande.

Tobias Björk har själv berättat att han inte kommer ihåg att han höjde en kniv mot Anette Björk. Han har också sagt att om han gjort det så var det inte hans avsikt att hota henne. Tobias Björks uppgifter medför inte att det finns anledning att värdera Anette Karlssons berättelse på annat sätt än vad som redogjorts för i föregående stycken. Sammantaget är det ställt utom rimligt tvivel att det gått till på det sätt som åklagaren angett i gärningsbeskrivningen under åtalpunkt 3.

Hotet har förstärkts genom att Tobias Björk precis hade huggit den aktuella kniven flera gånger i Emelie Björk, ett angrepp som Anette Karlsson lyckades avvärja. I direkt anslutning till detta har Tobias Björk hotat Anette Karlsson genom att höja kniven mot henne. Vid en helhetsbedömning av situationen anser tingsrätten att hotet påtagligt förstärkts genom Tobias Björks agerande med kniven precis före hotet mot Anette Karlsson. Tobias Björk ska därför dömas för grovt olaga hot.

3.3.4 Frågan om påföljd

Tobias Björk har gjort sig skyldig till försök till mord, grovt olaga hot och två fall av grovt barnfridsbrott. För mord är stadgat fängelse på viss tid, lägst tio och högst arton år, eller på livstid. Enligt vad Högsta domstolen angett i rättsfallet NJA 2021 s. 32 är utgångspunkten för ett mord där ett tidsbestämt straff ska utdömas 16 år om det vid brottet sammantaget varken finns några försvårande eller förmildrande omständigheter. Straffvärdet vid försöksbrott är normalt lägre än vid fullbordat brott och påverkas av flera faktorer, t.ex. hur stor den konkreta faran varit för att handlingen skulle leda till brottets fullbordan.

I nu aktuellt fall finns det flera försvårande omständigheter. Tobias Björk har handlat med avsiktsuppsåt och gjort i princip allt vad som krävts för att fullborda brottet. Att hans agerande avbrutits har helt och hållet berott på Anette Karlssons agerande. Emelie Björk har tillfogats livshotande skador, upplevt svår smärta och känt stark dödsångest. Tobias Björk har angripit Emelie Björk på ett överrumplande och helt oprovocerat sätt. Emelie Björk har angripits av sin make, som hon borde ha kunnat lita på. Angreppet har ägt rum i makarnas gemensamma hem, en plats där Emelie Björk borde ha kunnat känna sig trygg. Alla dessa omständigheter är försvårande. Det sagda innebär att Tobias Björk genom gärningen har visat mycket stor hänsynslöshet. Eftersom Tobias Björk även döms för grovt barnfridsbrott bör inte den omständigheten att Mille Björk och Tuva Björk har bevittnat mordförsöket beaktas som en försvårande omständighet vid bedömningen av det senare brottets straffvärde (jfr 29 kap. 2 § punkten 8 brottsbalken och prop. 2020/21:170 s. 32 f.). I mildrande riktning beaktas att Tobias Björk till följd av den allvarliga psykiska störningen haft nedsatt förmåga att inse gärningarnas innebörd och kontrollera sitt handlande. Sammantaget bedömer tingsrätten att straffvärdet för försöket till mord motsvarar fängelse 13 år.

Därutöver ska tillägg göras för de två grova barnfridsbrott och det grova olaga hot som Tobias Björk döms för. Minimistraflet för båda brottstyperna är fängelse lägst nio månader. När det gäller de grova barnfridsbrotten har Mille Björks och Tuva Björks gemensamma far, Tobias Björk, försökt döda deras gemensamma mor, Emelie Björk, i familjens gemensamma hem genom att hugga Emelie Björk upprepade gånger med kniv. Både Mille Björk och Tuva Björk har befunnit sig i omedelbar anslutning till rummet där brottet begicks. Mille Björk har till och med befunnit sig i samma rum under en del av händelseförloppet. Straffvärdet för brotten överstiger därför klart straffskalans minimum.

Samtantaget bedömer tingsrätten att det samlade straffvärdet motsvarar fängelse 14 år.

I det rättspsykiatriska utlåtandet har det konstaterats

- att Tobias Björk har begått de aktuella gärningarna under påverkan av en allvarlig psykisk störning,
- att han vid tiden för undersökningen lider av en allvarlig psykisk störning,
- att han till följd av sitt psykiska tillstånd och personliga förhållanden i övrigt har behov av psykiatrisk vård som är förenad med frihetsberövande och annat tvång,
- att det därmed finns medicinska förutsättningar att överlämna honom till rättspsykiatrisk vård enligt 31 kap 3 § brottsbalken,
- att det till följd av den psykiska störningen finns risk för återfall i brottslighet av allvarligt slag.

Det finns inte anledning att ifrågasätta slutsatserna i det rättspsykiatriska utlåtandet. Som redogjorts för i det föregående har man i utlåtandet också kommit fram till att Tobias Björk inte helt saknat förmåga att inse gärningarnas innebörd eller anpassa sina handlingar utifrån en sådan insikt. Det innebär att det inte råder något absolut förbud mot att döma till fängelse (se 30 kap. 6 § andra stycket brottsbalken).

Enligt 30 kap. 6 § första stycket brottsbalken ska den som har begått ett brott under påverkan av en allvarlig psykisk störning i första hand dömas till en annan påföljd än fängelse. Rätten får döma till fängelse endast om det finns synnerliga skäl. Vid bedömningen av om det finns sådana skäl ska rätten beakta, (1) om brottet har ett högt straffvärde, (2) om den tilltalade saknar eller har ett begränsat behov av psykiatrisk vård, (3) om den tilltalade i anslutning till brottet själv har vållat sitt tillstånd genom rus eller på något annat liknande sätt, samt (4) omständigheterna i övrigt.

Straffvärdet är mycket högt, vilket talar för att välja fängelse som påföljd. Tobias Björk har dock ett omfattande vårdbehov, vilket talar mot att det föreligger synnerliga skäl för fängelse. Det finns också en tydlig koppling mellan den allvarliga psykiska störningen och de brott som Tobias Björk döms för. Detta talar också mot att välja fängelse som påföljd. Enligt det rättspsykiatriska utlåtandet föreligger en medelhög till hög risk att Tobias Björk återfaller i brottslighet av allvarligt slag. Enligt utlåtandet kan inläggande psykiatrisk vård med korrekt medicinering minska denna risk. Även detta talar mot fängelse som påföljd. Sammantaget föreligger det inte synnerliga skäl att välja fängelse som påföljd. Istället ska påföljden bestämmas till rättspsykiatrisk vård.

I 31 kap. 3 § andra stycket brottsbalken framgår att den rättspsykiatriska vården får förenas med särskild utskrivningsprövning om brottet har begåtts under påverkan av en allvarlig psykisk störning och om det till följd av den psykiska störningen finns risk för att den tilltalade återfaller i brottslighet, som är av allvarligt slag. Beslut om särskild utskrivningsprövning ska utnyttjas främst då risken för återfall är beaktansvärd och avser brott som riktar sig mot eller innebär fara för annans liv, hälsa eller personliga säkerhet. Den totala omfattningen av brottsligheten får vägas in. Det är delvis fråga om en bedömning av medicinsk karaktär men också om en prognos från mera allmänna utgångspunkter (se Högsta domstolens dom i NJA 2013 s. 1090 med hänvisningar).

Tobias Björk har gjort sig skyldig till mycket allvarlig brottslighet som riktat sig mot andra personer. Det föreligger också medelhög till hög risk för att Tobias Björk återfaller i brottslighet av allvarligt slag. Vården ska på grund av nu redovisade omständigheter förenas med särskild utskrivningsprövning.

Sammanfattningsvis bestäms alltså påföljden för Tobias Björk till rättspsykiatrisk vård med särskild utskrivningsprövning.

3.3.5 Skadestånd

3.3.5.1 *Emelie Björk*

Tobias Björk har medgett skadeståndsskyldighet avseende samtliga poster med undantag för begärd ersättning för reparationskostnader. Samtliga belopp, förutom avseende kränkning, har vitsordats som skäliga i sig. Tobias Björk ska därmed betala skadestånd till Emelie Björk med de yrkade beloppen avseende förlorad arbetsförtjänst, vårdavgifter samt sveda och värk.

När det gäller begärd ersättning för kränkning trädde ny lagstiftning i kraft den 1 juli 2022 som syftat till att allmänt höja nivåerna avseende ersättning för allvarliga kränkningar. Enligt förarbetena bör ersättning för försök till mord bestämmas till 200 000 kr när angreppet inte lett till några allvarliga skador. I de fall då den skadelidande fått allvarliga eller livshotande skador bör ersättningen normalt bestämmas till 250 000 kronor. I allvarligare fall som innefattat försvårande omständigheter bör ersättningen överstiga 250 000 kronor. (Se SOU 2021:64 s. 168).

Tobias Björk har oprovocerat och på ett överrumplande sätt angripit sin fru Emelie Björk i deras gemensamma hem med upprepade hugg med kniv. Det är klarlagt att elva knivhugg träffade Emelie Björk och att merparten av huggen träffade övre delen av ryggen och bröstet. Emelie Björk har fått livshotande skador. Emelie Björk har känt stor smärta och dödsångest. Det finns alltså flera försvårande omständigheter. Ytterligare en mycket försvårande omständighet är att kränkningen ägt rum framför Tobias Björks och Emelie Björks två gemensamma minderåriga barn. Sammantaget anser tingsrätten att skälig ersättning för den mycket allvarliga kränkning som Emelie Björk utsatts för uppgår till 300 000 kr.

Vad därefter gäller frågan om reparationskostnader kan det inledningsvis konstateras att det är den som begär skadestånd som måste bevisa att det föreligger ett adekvat orsakssamband mellan skadegörarens handling och den skadelidandes skada. Detta innebär att det är Emelie Björk som måste bevisa dels att det uppkommit en skada och att skadan varit en tillräckligt påräknelig följd av Tobias Björks agerande, dels skadans storlek. Det har framkommit att Emelie Björk genomfört relativt omfattande renoveringsåtgärder i huset i tiden efter den aktuella händelsen. Bland annat har en vägg rivits för att Mille Björk skulle få ett större rum. I detta avseende har Emelie Björk anfört att åtgärderna varit nödvändiga för att familjen skulle klara av att flytta in i huset igen efter händelsen. Även om familjen utsatts för en traumatisk händelse är det inte möjligt att ålägga Tobias Björk skadeståndsskyldighet för sådant som inte varit en påräknelig följd av hans agerande.

Emelie Björk har begärt ersättning för garderober, säng, golv och renoveringskostnader. När det gäller garderoben har det av bilder framkommit att den blev blodig. Det har dock inte framkommit varför det varit nödvändigt att byta ut hela garderoben. Det kan inte anses varit en tillräckligt påräknelig följd av Tobias Björks agerande att garderoben skulle behöva bytas ut helt och hållet. Emelie Björk har därför inte styrkt skadeståndsanspråket i detta avseende. Beträffande sängen noteras att Emelie Björk köpt en helt ny säng för 32 479 kr, som hon begär ersättning för. Av utredning har det framkommit att sängen blev blodig. Det har dock inte styrkts att det uppkommit skada som inneburit att det varit nödvändigt att byta ut sängen helt och hållet. Därför ska skadeståndet ogillas även i detta avseende. Beträffande nytt golv och renoveringskostnader har det framkommit av Emelie Björks uppgifter att hon även renoverat i Mille Björks rum och i gästrummet. Dessa kostnader har inte varit en tillräckligt påräknelig följd av Tobias Björks agerande. Det är dock styrkt att Tobias Björks agerande orsakat mycket blod på väggar och golv i framförallt sovrummet, men även i andra rum. Denna skada har varit en påräknelig följd av Tobias Björks agerande. Emelie Björk har därmed styrkt att hon drabbats av skada i detta avseende. Eftersom det kvitto och den faktura som Emelie Björk lagt fram även omfattar kostnadsposter som Tobias Björk inte ska ersätta bedömer tingsrätten att skadans storlek uppgår till 40 procent av kostnaden för golv enligt kvittot och arbete enligt fakturan, dvs. 27 688 kr.

Tingsrätten har alltså kommit fram till att Tobias Björk är ersättningsskyldig för del av renoveringskostnaderna. Tobias Björk har invänt att det inte är möjligt för Emelie Björk att begära ersättning för reparationskostnader eftersom han är ägare till egendomen. I detta avseende kan det först konstateras att Tobias Björk och Emelie Björk är överens om att de äger fastigheten tillsammans. Emelie Björk har drabbats av ersättningsgill skada genom Tobias Björks agerande och hon har haft utlägg för att återställa fastigheten. Därför har hon rätt till skadestånd på det sätt som redovisats i föregående stycke. Tobias Björks invändning medför inte någon annan bedömning. Det finns inte heller skäl att jämka skadeståndet med stöd av invändningen.

Sammanfattningsvis ska Tobias Björk betala skadestånd till Emelie Björk med 361 847 kr. På beloppet ska även ränta betalas, vilket även omfattar den del av ersättningen som avser reparationskostnader.

3.3.5.2 Anette Karlsson

Hon har utsatts för en allvarlig kränkning genom det brott som Tobias Björk nu döms för. Hotet har föregåtts av att Tobias Björk försökte döda Emelie Björk. Anette Björk har precis före hotet avvärjt angreppet mot Emelie Björk. Händelseförloppet precis för det grova hotet har påtagligt förstärkt den kränkning som Tobias Björk utsatt Anette Karlsson för. Med utgångspunkt i de nya reglerna om höjda nivåer avseende ersättning för kränkning anser tingsrätten att skälig ersättning för kränkning uppgår till 30 000 kr (se SOU 2021:64 s. 171).

När det gäller förlorad arbetsinkomst har Anette Karlsson lämnat in läkarintyg och intyg från arbetsgivare. Genom handlingarna är det styrkt att Anette Karlsson varit sjukskriven som en följd av Tobias Björks agerande och att hon förlorat inkomst med det begärda beloppet.

Anette Karlsson har även begärt ersättning för sveda och värk. Med sveda och värk avses personligt fysiskt och psykiskt lidande under akut sjuktid. För att ersättning för sveda och värk ska utgå krävs det i allmänhet att den skadade är sjukskriven. Om någon sjukskrivning inte har ägt rum krävs det för ersättning att det har varit uppenbart att akut sjuktid förevarit och att besvären ur medicinsk synpunkt hade motiverat sjukskrivning. Det begärda beloppet motsvarar ersättning under knappt två månaders tid. Anette Karlsson har berättat att hon återgick i arbete tidigare än vad hon hade behövt enligt läkarens bedömning eftersom hon bor i ensam och behövde träffa människor som en hjälp att bearbeta händelsen. Det finns inte anledning att ifrågasätta detta. Genom intyg som Anette Karlsson lämnat in har det också framkommit att Anette Karlsson fortfarande har besvär i form av oro och sömnproblem samt att hon har fortsatt behov av att tala med psykolog. Sammantaget bedömer tingsrätten att den begärda ersättningen för sveda och värk är skälig.

Sammanfattningsvis ska Tobias Björk betala skadestånd till Emelie Björk med 38 627 kr. På beloppet ska även ränta betalas.

3.3.5.3 Mille Björk och Tuva Björk

Tobias Björk har utsatt sina barn Mille Björk och Tuva Björk för en allvarlig kränkning. Brottsoffermyndigheten har i ärende 34/2022 (beslut den 28 februari 2022) uttalat att lagstiftaren avsett att straffvärdet för barnfridsbrott av normalgraden, som riktmärke, bör bedömas vara lika högt som för den del av grundbrottet som barnet bevittnat. Med hänsyn till nämnda resonemang bör kränkning ersättningen för barnfridsbrottet därför vara i paritet med den kränkning ersättning som målsäganden till grundbrottet, i den del som barnet bevittnat, är berättigad till.

Både Mille Björk och Tuva Björk har utsatts för grova barnfridsbrott bestående i att de bevittnat när deras pappa försökt döda deras mamma. Detta har skett i Mille Björks och Tuva Björks bostad av en person som de ska kunna känna trygghet för. Det har funnits mycket begränsade möjligheter för dem att undgå att bevittna brottet. De har tvingats fly ut ur sin egen bostad och bevittna när deras mamma kände stark dödsångest, blödde kraftigt och hämtades av ambulans. Mot bakgrund av Brottsoffermyndighetens uttalanden ska ersättningen för kränkningen bestämmas i paritet med skadeståndet för grundbrottet som Mille Björk och Tuva Björk bevittnat. Tingsrätten anser dock att kränkningen inte fullt ut kan värderas lika högt som den som Emelie Björk utsatts för. Det finns däremot inget

skäl att göra någon åtskillnad mellan barnen, trots att Mille Björk befunnit sig närmare själva centrum för händelsen. Sammantaget anser tingsrätten att skälig ersättning uppgår till 250 000 kr för var och ett av barnen. Tobias Björk ska alltså betala skadestånd till Mille Björk med 250 000 kr och till Tuva Björk med 250 000 kr. På beloppen ska ränta utgå.

3.3.6 Övrigt

3.3.6.1 Avgift till brottsofferfond

Tobias Björk ska också betala 800 kr till brottsofferfonden. En sådan avgift får alla som döms för brott med fängelse i straffskalan betala.

3.3.6.2 Häktning

På grund av att det finns risk för att Tobias Björk på fri fot fortsätter sin brottsliga verksamhet och att han undandrar sig straff ska han stanna kvar i häkte till dess domen i ansvarsdelen vinner laga kraft mot honom.

3.3.6.3 Ersättning

Åklagaren har yttrat sig över Stefan Barandths och Kerstin Samuelssons kostnadsräkningar. Åklagaren har anfört följande.

Vad avser advokat Barandths kostnadsräkning kan anmärkas att den är något opreciserad i beskrivningen av utfört arbete. En del är ihopsatt som borde ha varit specificerat, t.ex. sammanträden med klient och förberedelse för huf. I det sammanhanget kan påpekas att genomgång av FUP inklusive filmat material har satts upp till 45 tim samt därutöver även förberedelser inför huf med 20 tim. Vid en jämförelse av nedlagd tid för undertecknad vid väckande av åtal (genomgång av fup) samt förberedelse inför huf framstår det som mycket väl tilltagen tid. Även så vid en jämförelse i det avseendet med advokat Samuelssons kostnadsräkning (ca 15 tim + 18 tim (i det antalet timmar ligger även förhandlingstiden)). Tingsrätten bör således överväga att sätta ner ersättningen för arbete.

Vad avser advokat Samuelssons kostnadsräkning finns inget att erinra.

Det som Philip Oxelbark begärt är skäligt. Han ska därför tillerkännas den begärda ersättningen.

Det som Kerstin Samuelsson har begärt avseende arbete är skäligt. Kerstin Samuelsson har, utöver arbete, yrkat ersättning av allmänna medel för tre tur- och returesor mellan Karlstad, där hon har sin verksamhet, och Örebro/Kumla, vilket medfört tidsspillan och utlägg. Hon har också begärt ersättning för hotellkostnad i samband med huvudförhandlingen den 11-12 oktober 2022.

När det gäller tidsspillan och utlägg i samband med resor den 2 augusti 2022 och 14 november 2022 understiger det belopp som skulle ha tillerkänts ett lokalt verksamt målsägandebiträde, enligt den schablon som enligt praxis ska tillämpas, vad Kerstin Samuelsson har begärt för tidsspillan respektive utlägg (se NJA 2012 s. 914). Några särskilda skäl föreligger inte att ersätta de merkostnader som uppstått på grund av att Kerstin Samuelsson har sin verksamhet långt från Örebro. Därför ska hon tillerkännas ersättning enligt schablonen. Beträffande huvudförhandlingen den 11-12 oktober 2022 understiger det som Kerstin Samuelsson begärt för tidsspillan det belopp som ett lokalt verksamt målsägandebiträde hade erhållit för tur- och returesor varje dag. Därför ska Kerstin Samuelsson tillerkännas ersättning för tidsspillan med den faktiska kostnad som hon haft (se Högsta domstolens beslut den 18 oktober 2022, mål nr Ö 7254-21). Däremot har det samlade beloppet som Kerstin Samuelsson begärt avseende utlägg för resa, hotellkostnad och parkering överstigit det som ett lokalt målsägandebiträde hade erhållit enligt schablonen. Inte heller i detta avseende finns några särskilda skäl att tillerkänna Kerstin Samuelsson ersättning för merkostnaderna. Därför ska hon tillerkännas ersättning enligt schablon avseende utlägg, dvs. ersättning för bilresa 40 mil och parkering. Kerstin Samuelsson ska alltså tillerkännas ersättning i enlighet med det nu anförda.

När det gäller Stefan Barandths ersättningsanspråk gör tingsrätten följande överväganden. Stefan Barandth har begärt ersättning för arbete med belopp som motsvarar 98,25 timmars arbete. Stefan Barandths arbetsredogörelse är inte särskilt detaljerad. Det är därför svårt att bedöma om tidsåtgången för varje arbetsmoment är rimlig eller inte. En av posterna i arbetsredogörelsen avser "[b]iträde vid slutdelgivning med genomgång av filmat material, FUP, m m". Stefan Barandth har angett att detta tagit 45 timmar, vilket motsvarar en dryg arbetsvecka. Eftersom arbetsredogörelsen inte innehåller någon närmare specificering av vilka arbetsuppgifter som ingår i denna post anser tingsrätten att antalet timmar i detta avseende är väl tilltagna. Därutöver finns ytterligare en post i arbetsredogörelsen om 20 timmar som avser "[f]lera sammanträden med klient inför huvudförhandlingen samt egna förberedelser, upprättande av konceptförhör med löpande justeringar m m". Även denna post är mycket oprecis, vilket medför att det är svårt att bedöma om antalet timmar är skäliga. Sammantaget anser tingsrätten att Stefan Barandth har begärt för mycket ersättning för arbete. Han måste anses skäligen tillgodosedd med ersättning för motsvarande 85 timmars arbete. Vad Stefan Barandth begärt i övrigt är skäligt.

Kostnaderna ska stanna på staten.

3.3.6.4 Sekretess

Det finns skäl att besluta att sekretessen fortfarande ska gälla för uppgifter i det s.k. § 7-läkarintyget och i det rättspsykiatriska utlåtandet som har föredragits bakom stängda dörrar. Uppgifterna på utlåtandenas första sida och de uppgifter som redovisas i domskälen ska dock inte vara föremål för sekretess. Sekretessen ska också bestå för uppgifter i de filmer och handlingar som lagts fram bakom stängda dörrar.

3.3.6.5 Frihetsberövande

Tobias Björk har varit frihetsberövad med anledning av misstankarna i målet från och med den 25 juli 2022 och framåt. Eftersom påföljden bestäms till rättspsykiatrisk vård upprättas inget avräkningsunderlag (se JK beslut den 29 jan 2021, diarienumr 2020/2437).

4. Rätten

Tf. rådmannen Robert Ingemarsson samt nämndemän.

Digitalt signerad av tf. rådmannen Robert Ingemarsson

5. Överklagandeinformation

Hur man överklagar

Överklagandet ska ha kommit in till Örebro tingsrätt senast den 12 december 2022. Överklagandet ska vara skriftligt. Örebro tingsrätt skickar det vidare till Göta hovrätt.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid så har den andra parten också rätt att överklaga, även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv Örebro tingsrätts namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet. Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför. Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen till en huvudförhandling.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer. Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer. Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.

5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till Örebro tingsrätt. Tänk på att skicka det i god tid med hänsyn till postgången.

Vad händer sedan?

Örebro tingsrätt kontrollerar att överklagandet har kommit in i rätt tid. Om det har kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet har kommit in i tid skickar domstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Göta hovrätt.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även Göta hovrätt skicka brev på det sättet.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till Göta hovrätt tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning. Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att ta med allt du vill föra fram i överklagandet.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd.

Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen och det är kopplat till en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i 4 olika fall.

1. Hovrätten bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten har dömt rätt.
2. Hovrätten anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
3. Hovrätten behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
4. Hovrätten bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Det krävs också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

Vill du veta mer?

Mer information finns på www.domstol.se. Ta kontakt med Örebro tingsrätt eller Göta hovrätt om du har frågor.